

MODALINIAI VEIKSMAŽODŽIAI

Modaliniams veiksmažodžiams būdinga tai, kad jais reiškiamas kalbėtojo požiūris į veiksmą – ar veiksmas galimas, privalomas, būtinas, rekomenduotinas ir pan.

Norvegų kalboje skiriami penki modaliniai veiksmažodžiai. Jie visi turi po keletą reikšmių.

Bendratis	Paprastas esamasis laikas	Būtas laikas
kunne	kan	kunne
måtte	må	måtte
skulle	skal	skulle
ville	vil	ville
burde	bør	burde

Su modaliniais veiksmažodžiais (skal, vil, kan, må, bør) naudojama vadinama «plikoji» bendratis be raidės **å**.

SKAL (planas, ateitis)	+ å gjøre
MÅ (prievolė, taisyklė)	
VIL (noras)	
BØR (turėtum, patarimas)	
KAN (galėjimas, gebėjimas)	

1. KAN reiškiamas:

- Gebėjimas, pvz.: *jeg kan spille piano* (aš moku groti pianinu)
- Galimybė, pvz.: *du kan spørre læreren* (tu gali paklausti mokytojo)
- Leidimas, pvz.: *du kan låne bilen min* (gali pasiskolinti mano automobilį)

2. MÅ reiškiamas:

- Pareiga, būtinybė, pvz.: *vi må hjelpe ham* (mes privalome jam padėti)
- Liepimas, skatinimas, pvz.: *dere må ikke glemme å gjøre lekser* (nepamirškite atlikti namų darbų)
- Siūlymas, leidimas, pvz.: *dere må gjerne overnatte hos oss* (galite pernaktuoti pas mus)
- Galimumas, tikėtinumas, pvz.: *du må være fornøyd* (tu turėtum būti patenkintas)

3. SKAL reiškiamas:

- Planas, sprendimas, pvz.: *vi skal reise til Oslo i morgen* (rytoj važiuosime į Oslą) [čia judėjimo veiksmažodis gali būti praleistas ir tiesiog sakyti *vi skal til Oslo*]
- Liepimas, įsakymas, reikalavimas, pvz.: *nå skal du høre på meg* (dabar paklausysi manęs)
- Pažadas, patikinimas, garantija, pvz.: *jeg skal ringe deg snart* (netrukus tau paskambinsiu)
- Siūlymas, kvietimas, pvz.: *skal vi ta en kopp kaffe?* (gal išgerkim puodelį kavos?)
- Gandas, prielaida, pvz.: *jeg har hørt hun skal være veldig rik* (girdėjau, kad ji labai turtinga).

4. VIL reiškiamas:

- Noras, pageidavimas, pvz.: *jeg vil reise ti Italia* (noriu navažiuoti į Italiją)
- Spėjimas, prielaida, pvz.: *jeg vil savne deg* (aš pasiilgsiu tavęs)
- Ateities pageidavimas ar noras sušukimuso, pvz.: *bare de ville komme!* (o, kad jie atvažiuotų)
- Galimumas, hipotezė, pvz.: *hva ville dere ha gjort?* (ką jūs būtumėte darę?)

5. BØR reiškiamas:

- Patarimas, pasiūlymas, pvz.: *du bør lese denne boka* (turėtum perskaityti tą knygą)
- Galimumas, tikėtinumas, pvz.: *de bør være her snart* (jie turėtų čia būti netrukus)